
UDC 658.012.011.56:664

Kobieliava T.O.

Doctor of Economic Sciences, Professor

Pererva P.G.

Doctor of Economic Sciences, Professor

Ponomarev V.D.

graduate student

National Technical University "KhPI"

CONTROL SYSTEM FOR AUTOMATION OF TECHNICAL AND ECONOMIC CALCULATIONS AT THE ENTERPRISE

The process of automation of technical and economic calculations in an industrial enterprise as a complex control system can be implemented on different elements and with different interrelations between them. In this regard, there is a problem of synthesis under certain conditions of the optimal structure, which provides an extreme value of some generalized criterion that determines the quality of the functioning of a complex system [1-12].

The formation of a specific management structure, taking into account all types of hierarchy, is determined by the specifics of the enterprise, its functional, informational and target features. The hierarchical approach of the enterprise management system used can be represented in the form of a functional model of the management process, which may consist of a variety of mathematical models describing the real and required state of the object, and criteria for the optimality of object management. forecasting the state of the control object is formed in the form of a plan. It is possible to represent the control system in the form of subsystems (links, elements) that are in functional, informational, temporal interrelation and subordination.

At the first level, automation is carried out on the basis of program control and automatic regulation. The purpose of control here is the optimal use of equipment, in accordance with the accepted technological criterion. Automation devices and computer facilities (regulators, logical blocks, microprocessors, electronic computer equipment, machines with program control) are used as technical means of control.

At the second level of automation, group (centralized) control of equipment is performed, which includes complexes of machines and machines united by a single technological process, as well as transport

systems and blank warehouses that ensure effective interaction of equipment. The task of managing this level is to optimize the technological process, distribute planned tasks between pieces of equipment, provide tools and blanks. the requirement for the management system is to provide flexibility in the implementation of various planned tasks. The technical basis of the level are micro- and mini-computers, built-in control data transmission centers, controllers, etc. As information resources, volume and calendar plans, processing programs for machines and complexes, as well as dynamic information about the state of the equipment are taken.

At the third level of automation, the tasks of organizational and economic management are mainly solved: coordination of the work of individual sections in order to implement planned tasks, computer-aided product design, automated production preparation, etc. When affecting the lower levels, the optimal mode of the technological process is supported in accordance with the technical and economic criterion. electronic computing equipment interconnected by computing means of the lower levels using a local area network. Information support is carried out with the help of databases and knowledge bases that store and maintain information about executive technologies, standards, plans, instructions, methods, documents, etc.

At the fourth level of automation, production management as a whole is implemented, the tasks of technical and economic planning, material and technical supply, sales, etc. To solve these problems, economic and mathematical models and various methods of production management are used. To make decisions at this level, the maintenance and use of information resources are of great importance. Based on this, and also taking into account the fact that at this level the tasks of a large scale are solved. Dimension, special attention should be paid to the organization of databases and knowledge bases. The technical basis at this level is electronic computing, networks, automated workplaces. The data network is of great importance at this level.

References:

1. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) *Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.*
2. Pererva P.G., Kocziszky G., Veres Somosi M. (2019) *Compliance program: [tutorial]. Kharkov; Miskolc : NTU "KhPI". 689 p.*
3. Кобелева Т.О., Витвицька О.Д., Перерва П.Г., Ковальчук С.В. *Стратегічне управління розвитком підприємства на засадах інтелектуальної власності // Вісник НТУ "ХПІ" (економічні науки) : зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ", 2022. № 1. С. 52-57.*

4. Tkachov M.M., Pererva P.G., Kobieliava T.O., Tkachova, N.P., Diachenko T.A. (2021) Management of relations with enterprise stakeholders based on value approach // *Problems and Perspectives in Management*. Vol.19, Iss.1. P.24-38.

5. Ткачова Н.П., Перерва П.Г., Кобелева Т.О. Формування інноваційної та інвестиційної політики промислового підприємства на засадах збалансованої системи показників // *Вісник НТУ "ХПІ": зб. наук. пр. «Технічний прогрес та ефективність виробництва»*. Харків: НТУ "ХПІ", 2015. № 59 (1168). С. 96-100.

6. Кобелева Т.О., Перерва П.Г. Формування системи економічної стійкості та комплаєнс захисту машинобудівного підприємства // *Економіка: реалії часу*. 2018. № 1 (35). С. 98-106.

7. Tkachova N., Kobieliava T., Pererva P. Formation of competitive advantages of machine-building enterprises on the basis of the benchmarking concept [Electronic resource]. *International Marketing and Management of Innovations: Global Sci. E-Journal*. Bielsko-Biala, 2021. № 6. 10 p.

8. Кобелева Т.О. Комплаєнс-безпека промислового підприємства: теорія та методи: монографія. Харків: ПланетаПринт, 2020. 354 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54748>

9. Маслак О.І., Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Кучинський В.А., Ілляшенко С.М. Аутсорсинг патентних, логістичних та інформаційних послуг як інструмент підвищення ефективності управління інтелектуальною власністю на промисловому підприємстві // *Вісник НТУ "ХПІ": зб. наук. пр. Екон.науки*. Харків : НТУ "ХПІ", 2021. № 2. С. 21-26.

10. Кобелева Т.О. Сутність та визначення комплаєнс-ризиків // *Вісник НТУ "ХПІ": зб. наук. пр. Екон.науки*. Харків: НТУ "ХПІ", 2020. № 1 (3). С. 116-121.

11. Ілляшенко С.М., Перерва П.Г., Маслак О.І., Кобелева Т.О., Кучинський В.А. Ефективність інформаційних технологій в управлінні інтелектуальною власністю промислового підприємства // *Вісник НТУ "ХПІ": зб. наук. пр. Екон.науки*. Харків : НТУ "ХПІ", 2021. № 1. С. 53-58.

12. Гусаковська Т.О., Кобелева Т.О. Вплив розміру збитків від порушень прав інтелектуальної власності на процес ціноутворення. *Вісник НТУ "ХПІ": зб. наук. пр. «Технічний прогрес та ефективність виробництва»*. Харків: НТУ "ХПІ", 2014. № 64 (1106). С. 52-57.

УДК 005.21:631.1.027:631.11

Рахуба В. А.

здобувач вищої освіти

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ ПРОСУВАННЯ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Експортний потенціал аграрного сектору України у сучасних умовах є розкритим не повністю. В умовах асоціації з ЄС Україна